

Proces s československými hokejovými šampióny – 6.října 1950

PRACOVNÍ LIST

Před 76 lety, 6. října 1950, začal v Praze vykonstruovaný soud „proti Modrému a spol.“ s 11 československými hokejisty, z nichž osm bylo mistry světa. Všichni byli o dva dny později za nepřítomnosti veřejnosti odsouzeni za velezradu a špionáž. Obhájoval je JUDr. Vladimír Lindner. Advokát, který se nebál postavit totalitnímu režimu. Výše jejich trestu se pohybovala od 15 let k osmi měsícům. Komunistická moc tak dala sportovcům exemplárním způsobem najevo, kdo je pánem v zemi.

Státní bezpečnost zatkla devět československých hokejových mistrů světa v Praze 13. března 1950 v hospodě u Herclíků v Pštrossově ulici: Augustin Bubník, Stanislav Konopásek, Václav Roziňák, Josef Jirka, Zlatomír Červený, Jiří Macelis, Antonín Španinger, Přemysl Hajný a Josef Stock. Vladimír Kobranov a Mojmír Ujčík byli zatčeni následující den. Později si policie přišla i pro hvězdného brankáře Bohumila Modrého.

Až na Modrého měli všichni reprezentovat Československo na hokejovém mistrovství světa v Londýně, a to jako obhájci zlata z posledních dvou šampionátů. Do Británie 11. března ale z rozhodnutí ministra informací Václava Kopeckého nikdo z hokejistů neodletěl.

Do čela údajné ilegální skupiny postavila tajná policie „Bóžu“ Modrého, kterého obvinila ze styku s cizími špióny a z úmyslu emigrovat. Špionáž a vlastizrada byly hlavním zaklínadlem zinscenovaného soudu. S nejvyššími tresty odešli Modrý (15 let), Bubník (14), Konopásek (12), Roziňák a Kobranov (oba deset). Žádný z obžalovaných nevyvázl bez trestu.

Mistři světa skončili v uranových dolech. Po propuštění se většina z nich k hokeji vrátila. V červenci 1968 byla celá skupina plně rehabilitována Nejvyšším soudem. Bohumil Modrý se tohoto dne již nedočkal, zemřel v roce 1963 ve věku 46 let na následky pobytu v uranových dolech.

Zdroj: ČTK

A. Jaký bezprostřední impuls vedl StB k zatčení reprezentantů v březnu 1950 a následnému vykonstruovanému procesu?

1. Hokejisté veřejně vyzvali k ozbrojenému povstání proti komunistickému režimu během přímého rozhlasového přenosu zápasu.
2. Úřady zrušily jejich odjezd na MS v Londýně, načež v restauraci U Herclíků zazněla ostrá kritika režimu a úvahy o emigraci.
3. Bohumil Modrý se pokusil nelegálně převést valuty přes západní hranici.
4. Vladimír Zábrodský udal zbytek týmu, že se chystá útěk za hranice s pomocí západních diplomatů.

B. Proč byl legendární brankář Bohumil Modrý odsouzen k nejvyššímu trestu (15 let vězení), přestože v době zatčení již v reprezentaci aktivně nepůsobil?

1. Režim v něm viděl přirozenou autoritu a vůdčí osobnost, kterou bylo nutné exemplárně zlomit jako údajnou hlavu spiknutí.
2. Byl usvědčen z přímého financování protistátního ozbrojeného odboje z peněz ze zahraničního angažmá.
3. Odmítl nastoupit do nově tvořeného armádního klubu ATK Praha a veřejně urazil vysokého stranického funkcionáře.
4. Přiznal se k vedení špionážní sítě napojené přímo na britskou tajnou službu MI6.

C. Jaký kontroverzní moment či okolnost se pojí s postavou kapitána a klíčového útočníka Vladimíra Zábrodského v souvislosti s tímto procesem?

1. Byl odsouzen v nepřítomnosti, protože se mu podařilo uprchnout do Švédska těsně před zásahem StB.
2. Jako jediný z klíčových hráčů nebyl zatčen ani odsouzen, což dodnes živý spekulace o jeho možné spolupráci s StB či ochraně od komunistického režimu.
3. Byl zatčen spolu s ostatními, ale po týdnu propuštěn, protože podepsal přihlášku do KSČ a slíbil spolupráci.
4. Stal se hlavním svědkem obžaloby a osobně usvědčil Bohumila Modrého u soudu.

D. Kde a v jakých otřesných podmínkách si odpykávali tresty odsouzení hokejisté (např. Augustin Bubník či Stanislav Konopásek)?

1. V běžném vězení na Pankráci, kde pracovali v administrativě a měli povoleny lehké sportovní aktivity.
2. V internačních klášterech na Moravě bez povinnosti fyzické práce, zaměřených na ideologickou změnu.
3. V uranových dolech na Jáchymovsku, kde čelili nelidské dřině a zničení zdraví.
4. Byli deportováni do nucených pracovních táborů na Sibiři v Sovětském svazu.

E. Jaký byl primární politický a společenský záměr komunistického režimu s tímto procesem s mistry světa z let 1947 a 1949?

1. Získat okamžité finanční prostředky a valuty pro státní rozpočet ze zabaveného majetku špičkových sportovců.
2. Odstranit konkurenci pro nový armádní hokejový klub ATK Praha, aby mohl bez problémů vyhrávat ligu.
3. Přinutit hokejisty k povinnému trenérskému působení a výchově nové hokejové generace v Sovětském svazu.
4. Zastrážit společnost, zničit idoly národa a vytvořit výstrahu před jakýmkoli úvahami o emigraci či nespolečnosti.

Odkazy, které vám pomohou s označením správných odpovědí

